

STAFFANSTORP KÄVLINGE

Kundtjänst: 0774-41 00 41. Redaktion: Östergatan 17, Box 165, 201 21 Malmö 1. E-post: red.malmo@skd.se. Bitr redaktionschef: Mats G Svensson 040-660 55 36, mats.g.svensson@skd.se. Tf webbcief: Mats Klinge, 0704-14 26 42, mats.klinge@skd.se.

Nordiskt Pompeji växer sakta

■ **KULTUR.** Sandin tror att del av arkeologisk museianläggning kan vara uppförd inom tio år

UPPÅKRA
För snart sex år sedan bildades en Uppåkra-stiftelsen med ambitionen att bygga upp ett arkeologiskt center i Staffanstorp. En politiker kallade platsen Nordens Pompeji och spådde en färdig anläggning 2014 med arkeologiska fynd. I dag är planerna mer nyanserade.

Siktat man mot stjärnorna hamnar man på taket.

Kanske är det en bra beskrivning av var Uppåkra Arkeologiskt Center befinner sig i dag.

I augusti 2009 bildade en stiftelse där bland annat Staffanstorps och Lunds kommuner, Lunds universitet, Region Skåne och Svenska kyrkan fanns med som grundare.

Miljoner sköts till liksom en fastighet. Regionpolitikern Rolf Tufvesson (KD) kallade Uppåkra för Nordens Pompeji och en arkitekt tog fram ett förslag på

en stor utställningshall för 85 miljoner kronor där de arkeologiska fynden skulle visas.

Målet sades då vara invigning våren 2014, men bygget är inte ens påbörjat.

2011 spådde i en konsultrapport på mellan 100 000 och 300 000 besökare på den färdiga anläggningen.

I dag är visionerna om Uppåkra som arkeologiskt centrum mer nyanserade.

– Om tio år hoppas jag att vi har byggt någon form av museal anläggning, säger stiftelsens ordförande Michael Sandin (M).

En deletapp av en fullskalig forskningsanläggning skulle alltså kunna vara realistiskt inom tio år.

I dag ser man mer realistiskt på framtiden. Sedan något år tillbaka har man en permanent bemanning på anläggningen och sommartid ges dagligen arkeologiska guidningar.

– Förra året hade vi mellan 6 000 och 7 000 besökare, säger Michael Sandin.

En framgång är att ett Uppåkrayfynd blivit frimärke, som nu ska säljas på Uppåkra Arkeologiskt Center. ARKIVBILD

kare, säger Michael Sandin, som tror att det blir ungefär samma besöksantal i år också.

Genom en försiktig prispolitik har man också infört avgift för guidningarna. Tjugo kronor är symboliskt för att visa att guidningen har ett värde, men ska samtidigt inte avskräcka någon från att komma.

Det finns svårigheter för Uppåkra Arkeologiskt Center. Det njugga intresset från statens sida är helt kopplat till närheten till Stockholm, menar Sandin.

– I konkreta handlingar har staten inte gjort någonting, säger han.

I våras tog hans partikollega i riksdagen, Anders Hansson, upp frågan om Uppåkra i en interpellationsdebatt.

Frågan var om kultur- och demokratiminister Alice Bah Kunkke (MP) ville ta ett bredare ansvar för utvecklingen av Uppåkra.

Det handlade om besöksplatsen, men också om fyndomhändertagan-

det. De arkeologiska fynden tas om hans av Historiska museet i Lund.

Trots att bara några få procent av Uppåkra är utgrävt så är man redan uppe i 28 000 fynd enligt Anders Hansson.

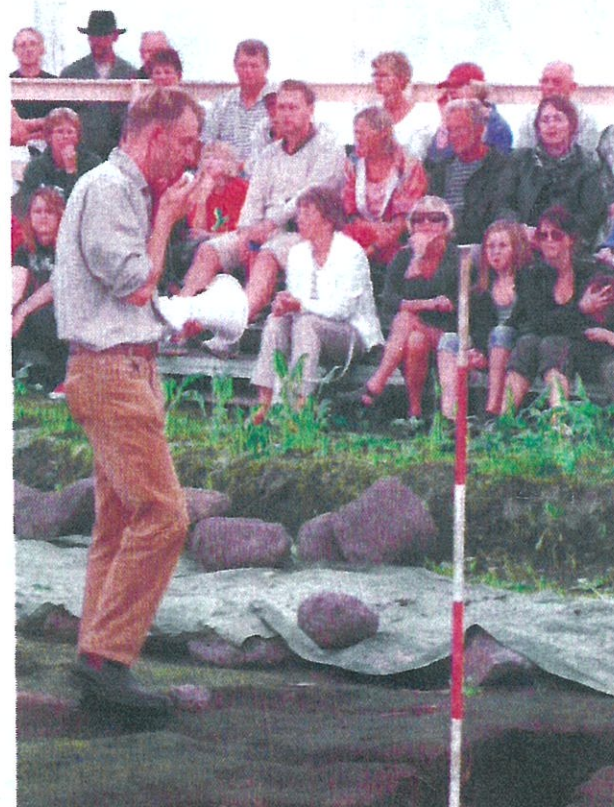
Ju mer man gräver desto mer kostar fyndomhändertagandet och pengarna räcker inte, men några löften om mer pengar gavs inte från ministern.

Michael Sandin medger att det också ligger annat i fatet.

Runtom i världen kan turister besöka utgrävningar efter stenbyggnader, men under Uppåkraperioden, århundradet före Kristi födelse och fram till tusentalet, byggde man i princip bara träbyggnader.

Föremål som hittas kan vara stora rariteter och bli världssensationer, men de blir inte kvar på området.

– Det finns inget fysiskt att se efter att arkeologerna har grävt, säger Michael Sandin.

Arkeologiska utgrävningar där publiken har sittplats. Här ses arkeologen Karl-Magnus Lenntröp år 2009 på utgrävningssplatsen. ARKIVBILD

En vandringsled där man kan guidas på området har byggts upp och via en app kan man få en bild av hur området såg ut en gång i tiden.

Sedan 31 maj driver närliggande Tirups ortagård kafé även i besöksanläggningen när det är visningar.

– Vi har anställt två personer, säger Maria Kristiansson på Tirups ortagård. Det är ett ömsesidigt utbyte. Vi skickar folk till Uppåkra och de skickar folk till oss.

Så visst har Uppåkra betytt en del för Staffanstorps turistnäring. Men det är en lång väg att gå mot de ursprungliga visionerna.

Michael Sandin tror inte på prognosen 300 000 besökare när den fullskaliga anläggningen står klar. Men kanske bortåt en tredjedel av detta.

LENA BREITNER text
lena.breitner@skd.se
040-660 55 00

2009 ville skånska entusiaster att en arkeologisk besöksanläggning skulle kunna stå klar 2014. ARKIVBILD

I DAG